

Judikatūras krājums

Lieta C-604/12

H. N.

pret

Minister for Justice, Equality and Law Reform u.c.

(*Supreme Court* (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Direktīva 2004/83/EK — Obligātie standarti bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanai — Direktīva 2005/85/EK — Minimālie standarti saistībā ar procedūru bēgļa statusa piešķiršanai vai atņemšanai dalībvalstīs — Valsts procesuālā tiesību norma, atbilstoši kurai alternatīvās aizsardzības statusa pieteikumus izskata tikai tad, ja iepriekš ticis noraidīts pieteikums bēgļa statusa piešķiršanai — Pieļaujamība — Dalībvalstu procesuālā autonomija — Efektivitātes princips — Tiesības uz labu pārvaldību — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 41. pants — Procedūras objektivitāte un ātrums

Kopsavilkums – Tiesas (ceturtā palāta) 2014. gada 8. maija spriedums

1. *Robežkontrole, patvēruma un imigrācija — Patvēruma politika — Bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss — Direktīva 2004/83 — Valsts procesuālā tiesību norma, atbilstoši kurai alternatīvās aizsardzības statusa pieteikumus izskata tikai tad, ja iepriekš ticis noraidīts pieteikums bēgļa statusa piešķiršanai — Pieļaujamība — Nosacījumi — Efektivitātes principa ievērošana — Patvēruma pieteikuma un alternatīvās aizsardzības pieteikuma vienlaicīga iesniegšana — Alternatīvās aizsardzības pieteikuma izskatīšana saprātīgā termiņā*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pants; Padomes Direktīva 2004/83*)

2. *Robežkontrole, patvēruma un imigrācija — Patvēruma politika — Bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss — Direktīva 2004/83 — Alternatīvās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūra — Valsts iestāde, kas pirms pieteikuma izskatīšanas tā iesniedzēju informē par savu ieceri pieņemt lēmumu par nogādāšanu līdz robežai — Labas pārvaldības principa pārkāpums — Objektivitātes prasības pārkāpums — Neesamība*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pants; Padomes Direktīva 2004/83*)

1. Padomes Direktīvai 2004/83 par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, kā arī efektivitātes principam un tiesībām uz labu pārvaldību nav pretrunā tāda valsts tiesību procesuālā norma, atbilstoši kurai alternatīvās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai ir izvirzīts nosacījums par iepriekš iesniegta bēgļa statusa pieteikuma noraidījumu, ciktāl, pirmkārt, pieteikumu piešķirt bēgļa statusu un alternatīvās aizsardzības pieteikumu ir iespējams iesniegt vienlaicīgi un, otrkārt, šis valsts tiesību procesuālās normas piemērošanas rezultātā alternatīvās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas termiņš nekļūst nesamērīgs, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Pirmkārt, alternatīvā aizsardzība ir ietverta papildus bēgļu aizsardzībai, kāda paredzēta Ženēvas konvencijā.

Otrkārt, tā kā starptautiskās aizsardzības pieprasītājs nevar pietiekami labi izvērtēt, uz kādu aizsardzības veidu viņa pieprasījums attiecas, un turklāt bēgļa statuss sniedz plašāku aizsardzību nekā alternatīvās aizsardzības statuss, alternatīvās aizsardzības pieteikums principā nav jāizskata, pirms kompetentā iestāde nav secinājusi, ka starptautiskās aizsardzības pieprasītājs neatbilst bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumiem.

Visbeidzot, šādai normai ir jāsniedz efektīva iespēja izmantot tām direktīvā paredzētās tiesības uz alternatīvo aizsardzību.

(sal. ar 32., 34.–36., 42. un 57. punktu un rezolutīvo daļu)

2. Kad dalībvalsts īsteno Savienības tiesības, alternatīvās aizsardzības piešķiršanas procedūrā, kuru vada valsts kompetentā iestāde, ir jāpiemēro no tiesībām uz labu pārvaldību, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pantā un ir vispārējs tiesību princips, izrietošās prasības, tostarp ikvienas personas tiesības uz objektīvu un pieņemamā termiņā veiktu jautājumu izskatīšanu.

Attiecībā uz valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram alternatīvās aizsardzības pieteikumam ir piemērojama atsevišķa procedūra, pirms kuras ir jābūt tikušam noraidītam patvēruma pieteikumam, fakts, ka valsts iestāde pirms alternatīvās aizsardzības pieteikuma pārbaudes uzsākšanas šīs aizsardzības pieprasītāju informē par nodomu pieņemt lēmumu par nogādāšanu līdz robežai, pats par sevi neliecina par minētās iestādes objektīvās objektivitātes neesamību.

Ir skaidrs, ka šīs kompetentās iestādes nodoms ir pamatots ar apstākli, ka trešās valsts pilsonis neatbilst nosacījumiem, kas nepieciešami bēgļa statusa iegūšanai. Šis apstāklis tomēr nenozīmē, ka kompetentā iestāde jau ir ieņēmusi nostāju par to, vai minētais pilsonis atbilst alternatīvās aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem, kā rezultātā attiecīgā procesuālo tiesību norma nav pretrunā no tiesībām uz labu pārvaldību izrietošajai objektivitātes prasībai.

(sal. ar 49.–51., un 53.–55. punktu)